

РЕЦЕНЗИЯ

**по конкурс за заемане на академичната длъжност *професор*
по специалността *Педиатрия* за нуждите на Катедрата по педиатрия
към Факултет по медицина на Медицински университет
*Проф. д-р Параскев Стоянов – Варна***

Отн.: обявен конкурс за заемане на академичната длъжност *професор* в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност *Педиатрия* за нуждите на Катедра по педиатрия при Факултет Медицина, МУ-Варна и Втора детска клиника към УМБАЛ „Св. Марина” ЕАД-Варна, публикуван в *Държавен вестник*, бр. 61 от 23.07.2021 г.

Кандидат (единствен): доц. д-р Миглена Димитрова Георгиева, доктор
Рецензент: проф. д-р Валерия Игнатова Калева, доктор, член на Научно жури по заповед Р-109-390/20.09.2021 г. на Ректора на МУ – Варна, определена за рецензент

1. Кратки биографични и професионални данни за кандидата

Доц. д-р Миглена Димитрова Георгиева е родена на 14.03.1961 г. в гр. Варна. Завършва Четвърта езикова гимназия “Фредерик Жолио-Кюри” във Варна с отличен успех и златен медал през 1980 г. и Ленинградския педиатричен медицински институт с отличен успех през 1986 г. Започва работа като лекар-ординатор в Детско отделение на Районна болница – Провадия през 1987 г. През периода 1992 г. и 1996 г. е редовен аспирант в Катедрата по педиатрия при Медицински университет – Варна и Клиниката по гастроентерология на МБАЛ “Св. Марина” ЕАД – Варна. В периода 1997 г. и 2008 г. е лекар-ординатор в Клиниката по детска гастроентерология и ендокринология на същата болница, а в периода 2008 г. и 2010 г. – в Клиниката по кардиология, ревматология, нефрология, гастроентерология и ДООИЛНН. От 2010 г. до 1.04.2014 г. работи като доцент в Трето отделение на Многопрофилна специализирана детска клиника на УМБАЛ “Св. Марина” ЕАД – Варна, а след това до настоящия момент – като началник на Втора детска клиника в УМБАЛ “Св. Марина” ЕАД – Варна. От 1.08.2018 г. до 1.03.2020 г. е заместник-директор на основания от нея Експертен център по муковисцидоза към УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна, а от 1.03.2020 г. е негов директор.

Д-р Миглена Димитрова Георгиева придобива образователна и научна степен „доктор“ през 1997 г. с тема на дисертационен труд *Клинични, ендоскопски, морфологични и функционални промени при някои заболявания на горния отдел на храносмилателния тракт у деца и юноши*. През периода между 2002 г. и 2015 г. е хонорован преподавател в Центъра по продължаващо обучение, квалификация “Мениджмънт в рекреацията” към Икономически университет – Варна. Хабилитира се за доцент през 2010 г.

Придобити специалности

Доц. д-р Миглена Димитрова Георгиева има признати специалности по *детски болести* през 1992 г., по *детска гастроентерология* през 2006 г. и по *хранене и диететика* през 2018 г.

Правоспособност за специализирани медицински дейности

В процеса на работата в областта на детската гастроентерология и хепатология доц. Георгиева има допълнително няколко сертифицирани обучения, включващи следните специализирани дейности:

- Диагностична и терапевтична фиброгастроскопия и фиброколоноскопия през 2008 г.
- Конвенционална ехография (абдоминална ехография и повърхностни структури) – първо ниво през 2008 г.
- Интервенционална гастроинтестинална ендоскопия – второ ниво през 2016 г.
- Ендоскопска холангиопанкреатография и свързаните с нея интервенционални процедури – трето ниво през 2016 г.
- Абдоминална доплерова ехография в гастроентерологията – второ ниво през 2016 г.
- Интервенционална и ендоскопска абдоминална ехография в гастроентерологията – трето ниво през 2016 г.

Следдипломна квалификация

Следдипломната квалификация на доц. д-р Миглена Георгиева е свързана главно със детските гастроентерологични и чернодробни заболявания, хранене и диетика: два петдневни курса по детска гастроентерология (хронични хепатити и хранителна алергия) в гр. София (1994 г. и 1995 г.); десетдневен курс по детска гастроентерология (избрани глави от детската гастроентерология) в гр. Краков, Полша, по Project NOPE (1999 г.); петдневен курс по гастроентерология (избрани глави от детската гастроентерология) в рамките на медицински семинари в гр. Залцбург, Австрия (2004 г.); петдневно Европейско лятно училище по детска гастроентерология (избрани глави от детската гастроентерология) в гр. София (2006 г.); тридневно Европейско лятно училище по детска гастроентерология (избрани глави от детската гастроентерология) в гр. Варна (2011 г.); седемдневен основен курс по клинично хранене (ентерално и парентерално хранене) в гр. Дубровник, Хърватия (2012 г.); тридневно обучение по възпалителни чревни заболявания в гр. Барселона, Испания (2016 г.); курс на основно обучение върху болестта на Gauche в гр. Амстердам, Нидерландия (2016 г.); пет ежегодни модулни обучения по хранене и диететика в НЦООЗА в гр. София (2013-2017 г.); двумесечно практическо обучение по клинично хранене и диететика в ИСУЛ „Царица Йоанна“ – София (2017 г.); тридневно обучение за подкрепа на деца с муковисцидоза в гр. Саутхемптън, Великобритания (2017 г.); седемдневен курс по детска гастроентерология в гр. Грац, Австрия (2019 г.); курс по педагогически основи на академичното преподаване в гр. Варна (2015 г.) и др.

2. Оценка на научната дейност на кандидата

2.1. Наукометрични показатели

Доц. д-р Миглена Димитрова Георгиева участва в настоящия конкурс със следните научни трудове след хабилитацията ѝ като доцент:

- Една монография и 12 публикации в 6 сборника на научни форуми в България с общ обем от 441 страници.
- Общо 87 пълнотекстови статии в 17 български и 6 чужди списания с общ обем от 443 страници; единствен автор в 16 статии (18,39%) и първи автор в 22 статии (25,29%).
- Общо 40 резюмета на доклади и научни съобщения, публикувани в 18 сборника с резюмета (15 в България и три в чужбина) и в две чужди периодични списания; единствен автор в три резюмета (7,50%) и първи автор в девет резюмета (22,50%).
- Общо 107 пленарни доклада, устни съобщения и мултимедийни орални презентации с общ обем от над 1000 слайда, изнесени на общо 58 специализирани научни форума (национални и международни конгреси, конференции и симпозиуми) в България и на 4 международни научни форума в чужбина (в Прага, Виена, Йерусалим и Берлин); единствен автор в 41 доклади и научни съобщения (38,32%) и първи автор в 18 (16,82%).

Общият импакт фактор след хабилитацията като доцент е 3,874 (две пълнотекстови статии).

Общият брой на цитиранията или рецензиите след хабилитацията като доцент е 54, от които 40 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и сборници; две цитирания в монографии и сборници с научно рецензиране и 12 цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране. Три статии в три чужди списания са цитирани общо 34 пъти, а три статии в три български списания – общо 20 пъти.

2.2. Участия в научно-изследователски проекти и клинични проучвания

Научен ръководител на научно-изследователски проекти в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

1. Оценка на нивата на експресия на подобрени микроРНК-и като потенциален биомаркер при деца и юноши с възпалителни чревни заболявания
2. Костно здраве при деца с целиакия.
3. Етиология, клинична картина и диагностика на неалкохолната чернодробна болест при деца и юноши

Участник в научно-изследователски проект в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

1. Нутритивен статус и хранителна интервенция при деца с кистична фиброза - едноцентрово, отворено нерандомизирано проучване

Участник в клинични проучвания

1. Improving celiac disease management in the Danube region by raising the awareness, improving the knowledge, and developing better skills
2. Ефикасност на пробиотика *Lactobacillus reuteri* за предотвратяване на антибиотик-свързани диарии и *Clostridium difficile*-свързани инфекции при хоспитализирани деца и юноши
3. Фаза III-B рандомизирано, отворено проучване на монотерапия с пегилиран интерферон, алфа-2А или в комбинация с Ламивудин, сравнено с нелекувани контролни пациенти-деца с HBeAg-позитивен хроничен хепатит в имунотолерантна фаза
4. Ефект от различно съдържание на клей от рожкови във Friso Comfort върху долния езофагеален сфинктер
5. A phase II, multicenter, parallel group, active-controlled, randomized, double-blind dose-ranging study to evaluate the efficacy and safety of different doses of Creon IR in subjects with pancreatic exocrine insufficiency due to cystic fibrosis
6. A multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled phase II trial to evaluate the efficacy and safety of Lenbasum in cystic fibrosis
7. A phase III, multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled, parallel-group efficacy and safety study of Linaclotide administered orally to children aged 6 to 17 years with functional constipation.

3. Основни научни направления и приноси

Научно-изследователската дейност на доц. д-р Миглена Димитрова Георгиева се основава до голяма степен на нейната непосредствена клинична диагностично-лечебна дейност като педиатър и детски гастроентеролог с утвърден авторитет сред научната общност и родителите на деца със заболявания на храносмилателния тракт, черния дроб, панкреаса, хранителни нарушения и др. Тя изследва задълбочено редица социално-значими и някои по-редки заболявания с казуистична стойност за медицинската наука и практика. Спектърът на научните ѝ трудове е изключително широк и включва популационно-диагностични и скринингови проучвания, организационно-методични и тематични анализи и преки приложни изследвания в областта на педиатрията и детската гастроентерология.

Основните научни приноси на доц. д-р Миглена Георгиева са в областта на диагностиката, клиниката и лечението на функционалните гастроинтестинални нарушения, целиакията, муковисцидозата, възпалителните и другите заболявания на червата, хроничната чернодробна болест (вирусни хепатити и метаболитни болести на черния дроб, особено неалкохолна мастна чернодробна болест), заболяванията на панкреаса (остри и хронични панкреатити), ролята на чревната микрофлора, пробиотиците, пребиотиците и психобиотиците, храненето на здраво кърмаче и дете и при редица заболявания (целиакия, муковисцидоза, възпалителни заболявания на червата, разстройства от аутистичния спектър, нервно-дегенеративни заболявания и хранителна алергия), редките заболявания на храносмилателната система и други органи, както и генетичните методи за доказване на заболяванията на стомашно-чревния тракт.

Най-общо теоретико-методологичните и практико-приложни приноси в научните трудове на доц. д-р Миглена Георгиева може да се систематизират в следните главни тематични области: детска гастроентерология, детска хепатология и панкреатология, хранене, клинична педиатрия и казуистика.

Към областта на детската гастроентерология спадат голям брой публикации, посветени на актуални проблеми по следните тематични направления: функционални гастроинтестинални нарушения, заболявания на горния храносмилателен тракт, целиакия, възпалителни заболявания на червата, генетични методи на диагностика и някои други чревни заболявания.

В областта на детската хепатология и панкреатология се имат предвид редица хронични чернодробни заболявания, муковисцидозата, както и острите и хроничните панкреатити.

Несъмнен интерес представляват и публикациите върху храненето на здравето дете и на децата с различни заболявания, хранителната алергия, чревния микробиом, пробиотиците, пребиотиците и психобиотиците.

Изследвани са съществените клинични характеристики на редица други заболявания в детската възраст, някои от които представляват несъмнен казуистичен принос за българската и световната наука.

Проблемът за функционалните гастроинтестинални нарушения се разглежда подробно за първи път в България в една самостоятелна монография и шест статии. Въвежда се класификацията на Rome IV критериите и се представят алгоритми за диагнозата и схеми за немедикаментозното и медикаментозно лечение при тези болни.

Диагностиката на гастроезофагеалния рефлукс чрез рН-метрия с импеданс се използва за първи път в България в две статии и едно резюме. На клиничната картина, диагностиката и лечението на рядкото заболяване ахалазия са посветени една статия и едно резюме.

За първи път в България се прилагат генетични тестове, доказващи генетичната предразположеност към целиакията. На диагностиката и лечението на това заболяване са посветени седем статии и шест резюмета.

Микрорибонуклеиновите киселини се използват за първи път в България в диагностиката и проследяването на две възпалителни заболявания на червата (улцерозен колит и болест на Crohn) в детската възраст и резултатите са публикувани в три статии. В други осем статии и три резюмета се обсъждат въпросите на дълбоката венозна тромбоза и препоръките на Европейското дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене за ролята на храненето при лечението на тези заболявания в детската възраст.

В пет статии и едно резюме са отразени новостите в етиологията, патогенезата, класификациите, клиничните вариации, диагностиката и терапевтичното повлияване на полипите на дебелото черво, ротавирусните и ентеровирусните ентерити, инфекцията с *Clostridium difficile* и диарията.

В седем статии и едно резюме за първи път в България се систематизират съвременните схващания за чревната микрофлора, про-, пре-, син- и психобиотиците и се доказва положителният профилактичен и лечебен ефект на пробиотиците при диарията, свързана с антибиотично лечение.

На актуалните въпроси на редица хронични заболявания на черния дроб в детската възраст (хронични вирусни и медикаментозни хепатити, болест на Wilson, α 1-антитрипсинов дефицит, неалкохолна чернодробна болест, синдром на Gilbert, синдром на Reu, автоимунна чернодробна болест, асцитен синдром, хепаторенален синдром, остра чернодробна недостатъчност, доброкачествени и злокачествени тумори на черния дроб, фамилна нодуларна хиперплазия и др.) са посветени 11 статии и седем резюмета. На острия и хроничния хепатит при децата са посветени две резюмета, едното от които е публикувано в реномирано чуждо списание с импакт-фактор. Ролята на храненето и съвременната генетична терапия на муковисцидозата, както и клиничните особености на това заболяване са обект на четири статии и пет резюмета.

Въпросите на храненето на здравите деца и при голям брой сериозни заболявания са проучени в общо 19 статии и три резюмета. Интерес представляват препоръките за специално хранене при възпалителните заболявания на червата, невродегенеративните болести, муковисцидозата, острите и хронични панкреатити.

В четири статии и едно резюме за първи път в България се описва ролята на екстензивно хидролизираните млека за лечение на алергията на кърмачетата към кравето мляко и на частично хидролизираните млека за профилактиката на хранителната алергия.

За първи път в България в четири статии и четири резюмета се публикуват резултати от генетични изследвания на HLA-генотипирането при целиакия и при съмнение за болестта на Gilbert.

Редки заболявания са описани в седем статии и пет резюмета.

В седем статии и четири резюмета се публикуват резултати от изследването на някои други заболявания в детската възраст – наследствена хеморагична телеангиектазия, анти-NMDR енцефалит, първична форма на туларемия, аспирация на чужди тела, уртикария, главоболие при деца с епилепсия и др. За първи път в България се публикуват резултати за адипокинина и други маркери за метаболитния синдром и абдоминалното затлъстяване.

Основната цел на доц. д-р Миглена Георгиева, която тя постига в своята дългогодишна работа, е реализирането на своевременна и прецизна диагностика на споменатите заболявания и нарушения в детската и юношеска възраст, провеждането на адекватно индивидуализирано лечение, отговарящо на съвременните стандарти за най-добра клинична практика, облекчаването на страданието на болното дете, както и предотвратяването на развитието на тежки социално-значими болести при децата и възрастните.

4. Учебно-преподавателска дейност

Доц. Георгиева преподава специалността „педиатрия“ на български и английски език на студенти по специалност „медицина“ към Факултета по медицина и специалност „инспектор по общественото здраве“ към Медицински колеж – Варна. Годишната и учебна натовареност през последните четири академични години е между 124 и 144 часа, като хорариумът включва часове за преподаване на лекционен материал и практически упражнения.

Доц. д-р Миглена Георгиева провежда обучение по индивидуални курсове за следдипломна квалификация по детска гастроентерология и хранене.

Тя е ръководител на три специализанта по педиатрия и на четири специализанта по детска гастроентерология.

Под нейно ръководство са защитили дисертации за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ двама докторанти: д-р Ния Йолкова Рашева и д-р Красимира Иванова Колева. Понастоящем тя е научен ръководител на други шест докторанти: д-р Йоана Дянкова Дянкова, д-р Маргарита Иванова Николова, д-р Михаил Фотинов Сироматов, д-р Живка Емилова Чуперкова, д-р Мартина Иванова Гълъбова-Николова и д-р Диана Йорданова Йорданова.

5. Обществена и експертна дейност

Доц. д-р Миглена Димитрова Георгиева е член на Управителния съвет на Българската педиатрична асоциация и председател на Българското дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене. Член е на следните професионални и научни организации:

1. Българско научно дружество по гастроентерология
2. Български лекарски съюз
3. БУЛСПЕН (Българско дружество по ентéralно и парентерално хранене)
4. Българско дружество по неврогастроентерология и мотилитет
5. ICMART (Международен съвет по медицинска акупунктура и свързани с нея техники)
6. Société Française de Pédiatrie (Френско дружество по педиатрия)
7. ESPGHAN (Европейско дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене)
8. ESPEN (Европейско дружество по парентерално и ентéralно хранене)

Тя е участник в научно жури при шест докторанта за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, на двама кандидати за „доцент“, на двама кандидати за „професор“ и в избора на един „главен асистент“.

Аз познавам лично доц. Георгиева от времето на нейното назначаване като ординатор в Клиниката по детска гастроентерология и ендокринология на МБАЛ „Св. Марина“ – Варна. В продължение на повече от двадесет години съм свидетел не само на нейната невероятна работоспособност и прецизност по отношение на лечебно-диагностичната и научно-преподавателска дейност, но и на безоотказната й отзивчивост и колегиалност в професионалните й отношения със студенти, специализанти, преподаватели, болните деца и техните семейства. Понастоящем тя е един от водещите експерти по детска гастроентерология в България и предпочитан от медицинските специалисти и пациенти консултант с впечатляващ авторитет сред педиатричната и гастроентерологична общност.

Заклучение

Въз основа на изложените по-горе факти съвсем убедено считам, че наукометричните показатели и професионалната квалификация на доц. д-р Миглена

Димитрова Георгиева отговарят напълно на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академична длъжност „професор” в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” Варна.

Поради това бих искала да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за заемането от кандидата доц. д-р Миглена Димитрова Георгиева, д. м., на академичната длъжност „Професор” в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна за нуждите на Катедрата по педиатрия на Факултета по медицина при Медицински университет ”Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна и на Втора детска клиника към УМБАЛ „Св. Марина” ЕАД – Варна.

гр. Варна, 18.10.2021 г.

Рецензент:

проф. д-р Валерия Игнатова Калева, доктор